

Beslutsunderlag

DATUM: 2022-03-22
AVDELNING: AFM, APP, AFS & AFB
HANTERINSKLASS Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2019- 00786

Förändringar av Riksbankens penningpolitiska styrsystem - Steg 2

Förslag till direktionens beslut

Direktionen beslutar att

- 1) byta namn på Riksbankens reporänta till Riksbankens styrränta,
- 2) skärpa kraven på säkerheter för lån i Riksbankens stående utlåningsfacilitet till den primära säkerhetsmassan samt fastställa att den primära säkerhetsmassan, under förutsättning att övriga gällande villkor är uppfyllda, utgörs av:
 - i. värdepapper utgivna av stat
 - ii. värdepapper utgivna av centralbank
 - iii. andra fodringar på centralbank
- 3) fastställa räntesatsen för Riksbankens stående utlåningsfacilitet till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,10 procentenheter,
- 4) inrätta en kompletterande likviditetsfacilitet i vilken Riksbanken erbjuder penningpolitiska motparter kredit över natten mot säkerheter från den sekundära säkerhetsmassan,
- 5) fastställa att den sekundära säkerhetsmassan utgörs av övriga av Riksbanken accepterade säkerheter,
- 6) fastställa räntesatsen för Riksbankens kompletterande likviditetsfacilitet till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,75 procentenheter,
- 7) uppdra åt chefen för avdelningen för marknader, med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, att besluta om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, Riksbankens stående utlåningsfacilitet och kompletterande

likviditetsfacilitet,

- 8) detta beslut träder i kraft onsdagen den 8 juni 2022, samt att
- 9) offentliggöra detta beslut tisdagen den 22 mars 2022.

Ärendet

Riksbanken inledde år 2019 en reformering av det penningpolitiska styrsystemet för att göra det enklare och mer flexibelt. Av systemtekniska skäl genomförs reformeringen i två steg. Direktionen fattade beslut om förändringarna i det första steget den 24 september 2019 samt att de skulle implementeras från och med den 9 oktober 2019. Förevarande beslut omfattar förändringarna av styrsystemet i det andra och avslutande steget i denna reformering.

Riksbankens penningpolitiska styrsystem gör det möjligt för Riksbanken att styra dagslåneräntan och påverka svenska marknadsräntor. Styrsystemet utgörs av penningpolitiska instrument, motparter och säkerheter för kredit i Riksbanken. Genom att bestämma prissättning på in- och utlåning i Riksbanken styr Riksbanken dagslåneräntan och påverkar prisbildningen för nära substitut till dessa placeringar respektive krediter på marknaden. Styrsystemets primära mål är att korta marknadsräntor ska hamna nära Riksbankens styrränta. Transmissionsmekanismen gör att förändringar i korta marknadsräntor även påverkar övriga räntor i ekonomin, och i förlängningen, ekonomin mer generellt.

Utvecklingen i Riksbankens omgivning föranleder att Riksbankens penningpolitiska styrsystem behöver reformeras, dels för att bli enklare och mer automatiserat, dels för att bli mer flexibelt och oberoende av autonoma faktorer som kan störa Riksbankens möjligheter att stabilisera dagslåneräntan nära styrräntan. Bland de mest centrala förändringarna i omgivningen är utvecklingen på betalningsmarknaden och ett ökat intresse för att bli penningpolitisk motpart till Riksbanken. För att styrsystemet även fortsättningsvis ska kunna påverka marknadsräntor på ett effektivt sätt behöver det anpassas utifrån dessa och framtida förändringar.

Mot denna bakgrund beslutade direktionen den 2 juli 2019 att skicka ett förslag till nytt räntestyrningssystem för Riksbanken på remiss till Riksbankens penningpolitiska motparter och andra intressenter (dnr 2019- 00786). Förslaget innehöll förändringar av Riksbankens penningpolitiska styrsystem i två steg.

Det första steget innebär att Riksbanken:

- i. upphör att genomföra dagliga manuella finjusterande transaktioner, samt
- ii. fastställer räntesatsen för Riksbankens stående inlåningsfacilitet till den vid var tid gällande reporäntan efter ett avdrag om 0,10 procentenheter.

Det andra steget innebär att Riksbanken:

- i. byter namn på Riksbankens reporänta till Riksbankens styrränta,
- ii. skärper kraven på säkerheter för Riksbankens stående utlåningsfacilitet och behåller nuvarande krav på säkerheter för intradagskrediter,

- iii. fastställer räntesatsen för Riksbankens stående utlåningsfacilitet till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,10 procentenheter; samt
- iv. bibehåller möjligheten att låna kredit över natten mot övriga av Riksbanken accepterade säkerheter, men då till en högre ränta.

De förändringar av Riksbankens penningpolitiska styrsystem som föreslås är av teknisk karaktär och syftar inte till att ändra inriktningen på den förda penningpolitiken.

Direktionen beslutade därefter, den 24 september 2019, att genomföra det första steget av reformerat styrsystem från och med den 9 oktober 2019. Direktionen beslutade även att uppdra åt chefen för avdelningen för marknader att lämna förslag till förändringar i Riksbankens penningpolitiska styrsystem i enlighet med förslagen i steg två. I samband med detta fattade direktionen även ett principbeslut om att genomföra det andra steget så snart det var systemtekniskt möjligt – dock senast inom två år (dnr 2019–00786). Från och med våren 2022 är det systemtekniskt möjligt att genomföra steg två. Det är cirka ett halvår senare jämfört med den ursprungliga planen och beror på oförutsedda tekniska hinder.

Se bilaga 1 till detta beslut för en mer ingående beskrivning av ärendet.

Överväganden

Riksbanken byter namn på Riksbankens reporänta till Riksbankens styrränta

Med reporäntan signalerar Riksbanken vilken räntenivå som behövs för att inflationsmålet ska uppnås. Nuvarande namn, Riksbankens reporänta, refererar till penningpolitiska repor, vilket är ett penningpolitiskt instrument som Riksbanken inte använt sedan år 2008. Detta på grund av att banksystemet sedan dess har haft ett likviditetsöverskott gentemot Riksbanken och därmed inte haft ett regelbundet lånebehov gentemot Riksbanken. Namnändringen ska förstås mot denna bakgrund och det understryks att ändringen i sig inte innebär någon förändring i sak. Genom ändringen får räntan helt enkelt ett mer ändamålsenligt namn.

Skärpning av kraven på säkerheter för lån i den stående utlåningsfaciliteten

Att skärpa kraven på säkerheter för lån i Riksbankens stående utlåningsfacilitet stärker motparternas incitament att söka marknadslösningar för att hantera sin likviditetsposition. Det skapar även incitament för motparterna att i första hand använda statspapper och fodringar på centralbanker som säkerhet vid kredit från Riksbanken, och i andra hand mer riskfyllda tillgångar som exempelvis säkerställda obligationer.

Fastställande av räntesatsen för den stående utlåningsfaciliteten till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,10 procentenheter

Räntesatsen för Riksbankens stående utlåningsfacilitet fastställdes den 2 juli 2020 till styrräntan med ett tillägg om 0,10 procentenheter som en del av de åtgärder Riksbanken vidtog för att främja likviditetsförsörjningen i ekonomin och därmed mildra de ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin. Syftet med att återigen fastställa räntesatsen på den stående utlåningsfaciliteten är att förtydliga att det är en komponent av Riksbankens reformerade styrsystem som gäller tillsvidare, även oaktat coronapandemins utveckling.

Införande av en kompletterande likviditetsfacilitet med lättare säkerhetskrav

Givet att säkerheter från både den primära och sekundära säkerhetsmassan accepteras som säkerhet för intradagskrediter i Riksbanken är det viktigt att säkerställa att det inte uppstår en situation där motparter kan låna över dagen men inte över natten.

Möjligheten att låna från Riksbanken över natten mot säkerheter i den sekundära säkerhetsmassan ska således kvarstå för att säkerställa att penningpolitiska motparter kan tillgå likviditet över natten även om de inte skulle ha tillräckligt med säkerheter i den primära säkerhetsmassan för att utnyttja Riksbankens stående utlåningsfacilitet.

Fastställande av räntesatsen för den kompletterande likviditetsfaciliteten till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,75 procentenheter

Räntesatsen på Riksbankens kompletterande likviditetsfacilitet speglar ränteskillnaden mellan värdepapper i den primära respektive sekundära säkerhetsmassan med ett tillägg för att dels, skapa incitament för motparterna att i första hand använda säkerheter från den primära säkerhetsmassan vid kredit från Riksbanken, dels stärka incitament för motparterna att söka marknadslösningar för att hantera sin likviditet.

Detaljerad utformning av villkoren och information om aktuella förändringar samt ikraftträdande

Det ankommer på chefen för avdelningen för marknader med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, att besluta om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, Riksbankens stående utlåningsfacilitet och kompletterande likviditetsfacilitet.

Det är lämpligt att detta beslut träder i kraft den 8 juni 2022, nästintill tre månader efter det att beslutet offentliggörs den 22 mars 2022 så att Riksbankens penningpolitiska motparter har tid att anpassa sig till de beslutade förändringarna i styrsystemet.